

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
w POZNANIU

Uchwała Nr 20/1272/2009

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

z dnia 29 grudnia 2009 r.

Na podstawie art. 91 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) w związku z art. 18 ust.1 pkt 1 i art. 11 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001r. Nr 55, poz.577 ze zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

orzeka

nieważność Uchwały Nr XLII/540/2009 Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla przedszkoli i szkół prowadzonych na terenie gminy miasto Ostrów Wielkopolski przez podmioty nie należące do sektora finansów publicznych z powodu naruszenia przepisów wskazanych w uzasadnieniu.

Uzasadnienie

Uchwałą Nr XLII/540/2009 z dnia 26 listopada 2009 r. doręczoną tut. Izbie w dniu 01 grudnia 2009 r. Rada Miejska Ostrowa Wielkopolskiego, powołując się na przepisy art.18 ust.2 pkt.15 i art.40 ust.1 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz.1591 ze zm.) oraz art.80 ust.4 i art.90 ust.4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.), zgodnie z treścią § 1 ustaliła tryb udzielania i rozliczania dotacji przekazywanych z budżetu gminy miasto Ostrów Wielkopolski dla prowadzonych na terenie gminy Miasto Ostrów Wielkopolski przez podmioty nie należące do sektora finansów publicznych: przedszkoli publicznych; niepublicznych przedszkoli; publicznych zespołów wychowania przedszkolnego lub punktów przedszkolnych; niepublicznych zespołów wychowania przedszkolnego lub punktów przedszkolnych; publicznych szkół podstawowych oraz publicznych gimnazjów, w tym z oddziałami integracyjnymi; niepublicznych szkół podstawowych o uprawnieniach szkół publicznych oraz niepublicznych gimnazjów o uprawnieniach szkół publicznych o których mowa w art.90 ust.2a ustawy o systemie oświaty.

Regionalna Izba Obrachunkowa na podstawie przepisów art. 61 §§ 1 i 4 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym zawiadomiła przedstawiciela Gminy o wszczętym postępowaniu

nadzorczym w odniesieniu do przedmiotowej uchwały, wyznaczając termin badania na dzień 29 grudnia 2009 roku.

Rozpatrując sprawę Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Kompetencję do podjęcia uchwały w przedmiotowym zakresie stanowi przepis art.80 ust.4 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty, zgodnie z którym, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ustala tryb udzielania i rozliczania dotacji, o których mowa w ust.2 – 3b, oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości ich wykorzystania, uwzględniając w szczególności podstawy obliczania dotacji, zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, oraz termin i sposób rozliczenia dotacji oraz przepis art. 90 ust. 4 ww. ustawy o systemie oświaty, zgodnie z którym, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ustala tryb udzielania i rozliczania dotacji, o których mowa w ust. 1a i 2a-3b, oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości ich wykorzystywania, uwzględniając w szczególności podstawę obliczania dotacji, zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, oraz termin i sposób rozliczenia dotacji.

Z wyżej wskazanych przepisów wynika zatem, iż organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ustala tryb udzielania i rozliczenia dotacji oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości ich wykorzystywania, uwzględniając w szczególności podstawy obliczania dotacji, zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, oraz termin i sposób rozliczenia dotacji.

W przedmiotowej uchwale Rada Miejska Ostrowa Wielkopolskiego nie ustaliła trybu i zakresu kontroli wykorzystania dotacji. Tym samym nie w pełni wykonano dyspozycję wynikającą z ww. przepisów ustawy o systemie oświaty. Zatem zaniechanie ustalenia trybu i zakresu kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji narusza w sposób istotny postanowienia art.80 ust.4 i art.90 ust.4 ustawy o systemie oświaty.

Ponadto w § 3 pkt.7 przedmiotowej uchwały Rada Miejska postanowiła, iż „ Brak informacji z pkt.4, bądź informacji o ustaleniu prawa dotacji, stanowi podstawę do wstrzymania wypłat kolejnych rat dotacji. Złożenie zaległej informacji sprawozdawczej jest podstawą do przekazania zaległych rat dotacji na rzecz uprawnionych placówek wymienionych w § 1 ”.

Przywołany wyżej pkt.4 stanowi, iż „Podmioty określone w § 1 przedkładają do Urzędu Miejskiego w Ostrowie Wielkopolskim Wydziału Edukacji do 15 dnia każdego miesiąca przed przekazaniem następnej raty dotacji, informacje o liczbie dzieci lub uczniów zgodnie z załącznikiem nr 1”.

Kolegium Izby wskazuje, iż cytowane postanowienie § 3 pkt.7 pozostaje w sprzeczności z art. 90 ustawy o systemie oświaty, a w szczególności z jego ust. 2a i 2b, zgodnie, z którymi przyznanie dotacji dla szkoły niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej, przedszkola niepublicznego zostało uzależnione wyłącznie od złożenia - w określonym terminie – przez osobę, prowadzącą niepubliczną szkołę o uprawnieniach szkoły publicznej czy też niepubliczne przedszkole wniosku o przyznanie dotacji, zawierającego informację o planowanej liczbie uczniów.

Określenie w § 3 pkt.7 przedmiotowej uchwały sankcji w postaci wstrzymania wypłaty dotacji przekracza zakres upoważnienia określonego w art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty, bowiem de facto przepis ten wprowadza dodatkowe, nie przewidziane w cyt. ustawie warunki, od których uzależnione jest przyznanie dotacji. Warunki te nie mogą być traktowane jako odrębna od rozwiązań ustawowych podstawa przydzielenia dotacji. W orzecznictwie wskazuje się – (tak WSA w Krakowie w wyroku z dnia 19.02.2009r., sygn. akt I S.A./Kr 1106/08), że zgodnie z treścią art. 90 ust. 3c ustawy o systemie oświaty dotacje, o których mowa w ust. 1a-3a, są przekazywane w 12 częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca na rachunek bankowy szkoły lub placówki.

Identyczne uregulowanie można znaleźć w odniesieniu do placówek publicznych określonych w art. 80 (art. 80 ust. 3c ustawy). Z tak kategorycznie brzmiących przepisów można wysnuć wniosek, iż organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie ma możliwości wstrzymania wypłat należnych dotacji. Muszą być one realizowane w oparciu o dotychczasowe, znane organowi i udostępnione przez placówkę dane o ilości uczniów (wychowanków), dzieci lub dane o planowanej liczbie uczniów, dzieci wynikające z wniosku o przyznanie dotacji, składanym do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji (art. 90 ust. 2a, 2b, 2d, 3, 3a cyt. ustawy).

Jeśli się okaże, że dotacja została przyznana w nadmiernej wysokości, gdyż faktyczna ilość uczniów będzie mniejsza niż przyjęta przez organ, to wówczas – jak to podkreślono wyżej - podmiot dotowany będzie zobowiązany do jej zwrotu na podstawie art. 145 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 190 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. nr 249, poz. 2104 ze zm.).

Przy braku dobrowolnego zwrotu pobranej w nadmiernej wysokości dotacji kwestia ta zostanie rozwiązana w formie decyzyjnej (art. 190 ustawy o finansach publicznych, z którego wynika, że w takiej sytuacji decyzję w sprawie zwrotu dotacji wydaje wójt (burmistrz, prezydent miasta, starosta lub marszałek województwa). Ww. problematyka została uregulowana także w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Postanowienia Rady Miejskiej zawarte w wyżej wskazanym § 3 pkt.7 przedmiotowej uchwały wykraczają poza zakres upoważnienia wynikającego z przepisu art.80 ust.4 oraz art.90 ust.4 ustawy o systemie oświaty. W przypadku zaprzestania działalności przez szkołę lub placówkę a także w sytuacji cofnięcia szkole uprawnień szkoły publicznej mamy do czynienia z zaprzestaniem dotowania, które może się dokonać przepisami ustawowymi.

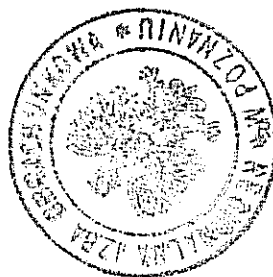
Zatem postanowienie o wstrzymaniu udzielenia dotacji, a więc czasowego zawieszenia jej udzielenia nie znajduje prawnego uzasadnienia. Kolegium wskazuje, iż regulacja zawarta w § 3 pkt.7 przedmiotowej uchwały Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego, została podjęta z przekroczeniem upoważnienia ustawowego określonego w art.80 ust.4 w zw. z art.80 ust.3c oraz w art. 90 ust. 4 w zw. z art. 90 ust. 3c ustawy o systemie oświaty, co pozostaje również w sprzeczności z art. 94 Konstytucji, który jednoznacznie określa, iż stanowienie prawa miejscowego następuje nie tylko na podstawie, lecz także w granicach upoważnień ustawowych; sformułowanie powyższe wyklucza zatem dopuszczalność wyjścia aktem prawa miejscowego poza granice upoważnienia ustawowego.

W § 3 pkt.5 ww. uchwały postanowiono, iż „Wysokość wypłaconej dotacji w stosunku do liczby dzieci lub uczniów dotowanego podmiotu i uczniów przeliczeniowych korygowana będzie co miesiąc z uwzględnieniem danych z pkt.4”. Kolegium Izby podnosi, iż przepis art.80 i art.90 ustawy o systemie oświaty uzależnia wysokość dotacji od liczby dzieci lub uczniów. Natomiast w ww. ustawie nie występuje pojęcie „uczniów przeliczeniowych”. Jednocześnie wskazuje się co następuje.

W § 2 ust.1 przedmiotowej uchwały postanowiono, iż „Przedszkole publiczne, o których mowa w § 1 pkt.1 uchwały otrzymuje z budżetu gminy miasto Ostrow Wielkopolski dotacje ustaloną zgodnie z art.80 ust.2 ustawy o systemie oświaty”. Natomiast w § 2 ust.2 przedmiotowej uchwały postanowiono, iż „Niepubliczne przedszkole, o którym mowa w § 1 pkt.2 uchwały otrzymuje z budżetu gminy miasto Ostrow Wielkopolski dotację zgodnie z art.90 ust.2b ustawy o systemie oświaty, w wysokości 75 % wydatków bieżących ponoszonych na jednego ucznia w przedszkolu publicznym prowadzonym przez gminę”.

Przywołany wyżej przepisy art.80 ust.2 oraz art.90 ust.2b regulują także kwestię wysokości dotacji na ucznia niepełnosprawnego stanowiąc, iż „(.....) z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na niepełnosprawnego ucznia przedszkola i oddziału przedszkolnego w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez jednostkę samorządu terytorialnego (.....)”. W przedmiotowej uchwale nie określono wysokości dotacji na ww. ucznia niepełnosprawnego.

Wskazany przepis ustawowy określa jedynie dolną granicę dotacji na ucznia niepełnosprawnego. Natomiast ustalenie jej wysokości należy do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego. Biorąc powyższe pod uwagę postanowiono jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Poznaniu

Grażyna Wróblewska
Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu.

